

Eino Tubin hoiab elus mälestust oma isast

8. oktoobril rahvusoperis Estonia esitendunud ballett "Kratt" oli otsene põhjus, mis tõi Tallinna helilooja Eduard Tubina poja Eino Tubina, seekord koos abikaasa ja tütreaga. Põhjusi Eestisse tulekuks oli teisigi.

Eino Tubin: Üks eesmärk on ka jälgida projekte, mis on seotud minu isa 100. sünniaastapäevaga 2005. aastal. Üks projekt, mis ei olenegi sünniaastast, on vajadus tema teoste moodsa, korraliku ja täiusliku kogu järele. Need kolm Rootsi kirjastust, kellel on autoriõigused, ei suuda majanduslikus mõttes seda omal jõul koostada.

Peale selle on ka teisi Eesti-siseseid projekte. Tartus on plaanitud püstitada Vanemuise ette Tubina ausammas. Me rääkisime sellest linnavalitsuse esindajaga. Ka see töö on vaja käima panna, sest tuleb leida sponsoreid, korraldada konkurss jms. Tartus on palju kultuuritegelaste mälestusmärke. Eks töötanud ju minu isagi siin 14 aastast Vanemuise dirigendina.

Kolmas asi, mis samuti suure tähtsusega, on Tubina muuseumi küsimus. Praegu on nii, et käsikirju on mitmes kohas (ja see on ka täitsa õige, sest igal raamatukogul ja muuseumil on erinevad ülesanded). Üks osa on rahvusraamatukogus: seal on tema nootide koopiad mik-

rofilmil, ka tema muusikaraamatukogu. Teatri- ja muusikamuuseumis on tema käsikirju, kavatsen just sel korral neid vaadata ja tutvuda muuseumiga. Siis on Tartu Ülikooli raamatukogus ja Rootsis Eduard Tubina käsikirju.

Teine asi on, kus peaksid asuma tema esemed, mis on seotud tema loominguga. Esemete suhtes on ju veel nii, et niihästi minul kui ka minu venna Reinu pärijatel on isa esemeid päris palju. Näiteks kasvõi isa tiibklaver, armastatud foto- või filmi-aparaadid, tema piibud ja palju muud. Kõiki neid peaks tulevikus kokku koguma ja paigutama väärikesse muuseumisaali.

Tubina perekonnas olete Teie võtnud endale missiooni isa pärandit hoida; vaadata, kus see on mööda maailma laiali, ja anda sellele kättesaadav ja kindel kultuuriline vormistus. Aitäh selle eest!

Praegune hetk aga ahvatleb küsima, millised mõtted tekkisid Teil Mai Murdmaa lavastatud balletti "Kratt" vaudates?

Eino Tubin: Varasematel lavastustel kuuekümnendatel aastatel käis mu isa, mina ei tulnud siis kaasa. Aga olen näinud seda laval Göteborgi Stora Teatarnis 1984. aastal.

Kratiteema on ju muinasjutu ja süm-

Eino Tubin ja Vardo Rumessen oktoobri algul.

boolse ahnuse teema, mis on väga üldinimlik. Sellepärast ongi võimalik leida erinevaid lahendusi. Rootsi lavastuse libreto oli siiski täitsa originaal – mõtlen seda minu ema kirjutatud algversiooni, millele mu isa lõi muusika. Muus osas lahendati ka sealne lavastus üldinimlikult, mitte niivõrd konkreetset eesti folkloorist lähtudes.

Mai Murdmaa on mänginud veel rohkem tänapäeva peale. Seekord ei ole libreto mitte minu ema oma, vaid Murdmaa on selle ise kirjutanud. Nii et võiks ütleda, see ballett on tehtud Eduard Tubina muu-

sikale ja kasutatud Elfriede-Erika Tubina libreto kui algmaterjali.

Sellele, kes ei ole originaalkratti näinud ega ole olnud sellest võlutud, pakub see uus kunstitöö kindlasti väga palju. Etendus võiks olla siiski originaalilähedane. Näiteks on originaalis ette nähtud, et tantsijad on rahvariides jms.

Lihtsalt pendel on jõunud ühte äärde – praegune aeg nõuab just neid ajamärke! – ja küllap varsti hakkab ta taas teisele poole liikuma.

Laulukuller

Laulukuller^s № 18 12.1999 / 1. 2000